

Vår referens/dnr:

2025-1

Er referens/dnr:

2024:3862

Remissvar

Skolverkets föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behörighet och legitimation för lärare och förskollärare med utländsk utbildning

Svenskt Näringsliv har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på ovan rubricerat bete

Det behövs fler yrkesskickliga lärare i svenska klassrum. Personer med en utländsk utbildning kan bidra till att fler elever får en bra lärare och att resultaten i skolan ökar. Svenskt Näringsliv tillstyrker Skolverkets förslag till nya föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behörighet och legitimation för lärare och förskollärare med utländsk utbildning.

Sverige har, genom sitt medlemskap i EU, en skyldighet att följa EU-rättens krav på fri rörlighet för arbetstagare. Det innebär att all diskriminering på grund av nationalitet vad gäller anställning, lön och andra arbets- och anställningsvillkor är förbjuden. Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att underlätta för en person med yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts av en stat inom EES eller av Schweiz och som vill arbeta inom ett reglerat yrke i en annan av dessa stater.

Enligt direktivet måste medlemsstaterna erkänna yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan medlemsstat. Detta innebär att medlemsstaten, där ett visst yrke är reglerat, är skyldig att beakta de kvalifikationer som medborgaren har förvärvat i en annan medlemsstat och bedöma om dessa kvalifikationer motsvarar de nationella krav som ställs för behörighet. Som grundprincip gäller att den som är behörig inom ett annat EES-stat eller Schweiz även kan få behörighet i Sverige.

Utöver de krav som följer av EU-reglering behöver Skolverket beakta sådana internationella överenskommelser som Sverige har ingått och som påverkar

möjligheten för lärare och förskollärare med utländsk utbildning att erhålla behörighet att utöva yrket i Sverige.

Sverige undertecknade Lissabonkonventionen 2001. Konventionen utvecklades av Europarådet och UNESCO 1997 och har sedan dess undertecknats och ratificerats av 57 stater i Europa samt av Kanada, Australien, Nya Zeeland och Israel. De stater som har anslutit sig till Lissabonkonventionen ska erkänna varandras utbildningar i syfte att underlätta för anslutna staters medborgare att få arbete eller studera i ett annat land än landet där medborgaren har utbildat sig. Varje stat ska erkänna utbildningar som överensstämmer med jämförbara utbildningar i det egna utbildningssystemet, om det inte finns betydande skillnader mellan utbildningarna. I Sverige regleras detta åtagande i 6 kap 6 § högskoleförordningen.

Mot bakgrund av ovanstående är det anmärkningsvärt att skollagens undantagsbestämmelse 2 kap 17§ som ger lärare med utländsk examen rätt att undervisa på engelska i skolor med tillstånd för undervisning på engelska inte omfattar samtliga ämnen utan undantar språklärare. Konsekvensen blir att lärare i engelska med examen från några av de bästa universiteten i världen inte kan undervisa i engelska i svenska skolor som innehar tillstånd för att undervisa på engelska utan att skaffa sig svensk lärarlegitimation medan en lärare i matematik från ett utländskt universitet kan undervisa på engelska vid en svensk skola som innehar tillstånd att undervisa på engelska.

Stockholm den 4 februari 2025

Johan Olsson
Policyexpert kompetensförsörjning

Maria Bernhardsen
Chef kompetensförsörjning